

Odświeżenie pomnika w Kikole

Latem 1920 roku na terenie Ziemi Dobrzyńskiej, podobnie jak na znacznej powierzchni ledwie co wskrzeszonego po latach niewoli Państwa Polskiego, toczyła się wojna. Najazd armii sowieckiej miał zetrzeć z mapy młode państwo i ponieść zarzewie rewolucji do krajów Europy Zachodniej. Wykrwawiony latami walk I. Wojny Światowej, naród polski stawił czoła milionowym hordom najeźdźcy. Walki trwały na różnych frontach. Stosunkowo mało znane są działania wojenne na zachodnim Mazowszu oraz Ziemi Dobrzyńskiej. 4. i 15. armie sowieckie, wspierane działaniami 3. Korpusu Konnego Gaj-chana, próbując powtórzyć manewr generała Paskiewicza z Powstania Listopadowego, podążały z biegiem Wisły, usiłując ją przekroczyć i zdobyć Warszawę, stolicę Polski, od Zachodu. Ciężkie walki toczone z bolszewikami wzdłuż Wisły oraz heroiczna postawa żołnierzy polskich walczących na przedpolach Warszawy koło Radzymina wiązały siły marszałka Tuchaczewskiego, głównodowodzącego frontu zachodniego sowieckiej armii, pozwoliły na koncentrację ostatnich rezerw wojskowych naszej Ojczyzny i umożliwiły kontruderzenie znad Wieprza. To skomplikowane logistycznie i ryzykowne przedsięwzięcie doprowadziło do

rozerwania frontu sowieckiego i odrzucenia głównych jego sił daleko na Wschód. Część wojsk sowieckich, która znacząc swój szlak mordami, gwałtami i okrucieństwami posuwała się na Zachód dochodząc aż pod Toruń znalazła się w pułapce, nie mając możliwości odwrotu na Wschód. Żołnierzom sowieckim z pomocą pośpieszyli Niemcy, pozwalając na przekroczenie granicy Prus Wschodnich i zapewniając transport dziesiątkom tysięcy żołnierzy na Litwę, gdzie już po krótkim czasie dalej walczyli z Polakami.

Kurkowe Bractwo Strzeleckie Ziemi Dobrzyńskiej postanowiło oddać hołd przodkom walczącym i ginącym w obronie Ojczyzny w wojnie polsko-bolszewickiej, szczególnie tym, którzy walczyli z bolszewicką zarazą na Ziemi Dobrzyńskiej. Przybliżono społeczeństwu ten trudny czas i odświeżono pamięć o bohaterach 1920 roku. Widowym, materialnym śladem na pokolenia przypominającym wydarzenia wojny polsko-bolszewickiej jest pomnik wzniesiony przez Bractwo Kurkowe i odsłonięty dnia 14 sierpnia 2010 r. w miejscowości Kikół. Do powstania pomnika przyczynili się m.in. Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu oraz BIN Sp. z o.o. w Aleksandrowie Kujawskim.

W uroczystości odsłonięcia pomnika udział wzięli m.in. Wojskowa Asysta Honorowa, kurkowe bractwa strzeleckie, władze samorządowe. Ceremonia rozpoczęła się o godz. 14.00 Mszą św. w kościele parafialnym p.w. św. Wojciecha w Kikole, koncelebrowaną pod przewodnictwem księdza biskupa Bronisława Dembowskiego. O godz. 15.00 nastąpił przemarsz na plac Kościuszki, gdzie odbył się apel pamięci z salwą honorową, odegrano hymn państwowy, wygłoszono przemówienia, rozprowadzono Wojskową Asystę Honorową. Następnie odbył się koncert patriotyczny w wykonaniu orkiestry wojskowej. Po części oficjalnej na boisku sportowym rozpoczął się festyn rodzinny zorganizowany przez Urząd Gminy. ■

Literatura

http://www.wloclawek.info.pl/nawosci,polecamy,4,1,odslonienia_pomnika_wojny_polsko,14042.html